

KVINDER i MUSIK

nyhedsbrev

september 2006

Sekretariatet v. Tove Krag
Herman Triers Plads 7, 1631 København V.

NYHEDSBREV

Dejligt at kunne indlede dette nyhedsbrev med et stort tillykke til komponisten Birgitte Alsted med baggrund i, at hun er en af årets modtagere af det tre-årige arbejdsstipendium fra Statens Kunstfonds tonekunststudvalg for den klassiske musik.

"Valget hviler især på de værker, Birgitte Alsted har skabt indenfor det elektroniske medie. Fra værker som *SORGSANG II*, over *ZU VERSUCHEN DIE FRAGEN...* og frem til i dag har Birgitte Alsted gennem en række elektroakustiske værker udviklet et personligt og raffineret lydunivers, som både interesserer og betager. Tonekunststudvalget for den klassiske musik finder, at Birgitte Alsted er inde i en givtig og afgørende udvikling, som udvalget med tildelingen af det tre-årige arbejdsstipendium håber, vil give hende frihed og tid til at trænge dybere ind i elektrofoniens forunderlige verden."

Birgitte Alsted, som er født i 1942, afsluttede her i år den 2-årige store overbygning *masteruddannelse i elektronisk musik* på Det jydsk Musikonservatorium, der udbyder denne videreuddannelse, efter at DIEM, Dansk Institut for Elektronisk Musik, pr. 1. januar 2003 formelt blev en del af konservatoriet. I den forbindelse fik konservatoriet også sin første professor for fagområdet, nemlig komponisten Wayne Siegel.

Og interessant vil det utvivlsomt blive at følge Birgitte Alsteds i hendes videre kompositioner og arbejde med at "trænge dybere ind i elektrofoniens forunderlige verden"!

En anden god nyhed er, at Kvinder i Musik den 18. maj fik overrakt kr. 10.000 fra Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benediktes Fond, som administreres af Kvinderådet. Vi er i gang med at skaffe de nødvendige midler til at realisere det stort tænkte 5-delte projekt *Hyldest til komponisten Else Marie Pade - en banebryder i dansk musikliv*. Det første af arrangementerne med titlen "Elektricer - elektronisk musik komponeret af danske kvindelige komponister" fandt

sted i Dronningesalen i Diamanten den 8.11.05. Hovedværket her var Else Marie Pades store "Symphonie Magnéthofonique", hvortil filmkunstneren Kenneth Sorento havde genskabt partituret til projektion i salen i et format, som gjorde det muligt at følge beskrivelserne af lydene i symfonien. I koncertens anden del opførte komponisterne *Birgitte Alsted, Ellen Birgitte Rasmussen og Sissel Schilling* hver et nyskrevet værk og undervejs i koncerten gav musikforskeren *Ingeborg Okkels* en introduktion til konkret musik/elektronisk musik og elektronica.

- - - - -

Det må siges at være intet mindre end en musikhistorisk begivenhed, at det nu er muligt at lytte til Else Marie Pades musik på nettet og samtidigt få adgang til information om værkerne. Hans Sydow, som i 2005 udgav bogen "Else Marie Pade - livet i et glasperlespil" står bag den store materialesamling, som nu findes på www.statsbiblioteket.dk/fag/musik/emp

Om baggrunden for denne offentliggørelse hedder det bl.a.: I 2005 var det 50 år siden, at komponisten Else Marie Pade (f. 1924) skabte det første danske stykke konkret- og elektronmusik med sin tv-collage *En dag på Dyrehavsbakken*. Den placerede Else Marie Pade blandt de absolutte pionerer inden for elektronmusikken. Ude i verden blev hun anerkendt - herhjemme blev hun gemt og glemt i to generationer, før hun dukkede op af glemslen som Danmarks elektroniske bedstemor. "Når man korsfæstede Jesus, smed Mozart i fællesgraven og kaldte Beethovens sene strygekvartetter for gale - hvad skal jeg så med samtidens dom?" lyder Else Marie Pades egen kommentar til årene i glemsel. De gamle spolebånd med hendes livsværk blev i 1970'erne sendt til sletning i båndarkivet på Danmarks Radio. Kun fordi Else Marie Pade selv var ansat som producer på Radiohuset, blev katastrofen afværget. En af de ansatte i Båndarkivet ringede til Else Marie Pade og spurgte, om ikke hun hellere ville have båndene med

hjem, frem for at de blev slettet. Derved er det siden blevet muligt at give interesserede fuld adgang til alle Else Marie Pades elektroniske værker. Sammen med bogen "EMP – Livet i et glasperlespil" giver det et fuldstændigt billede af Else Marie Pades liv og værk.

- - - - -

Siden sidst har Kvinder i Musik afholdt *generalforsamling*, som i år blev indledt med den bebudede *nye visionsdag*. Idéerne myldrede frem, hvad angår bud på Kvinder i Musiks fremtid. Og et konkret og synligt resultat af dagens diskussioner blev den ny hjemmeside på den "gamle" adresse www.kvinderimusik.dk, nu suverænt designet af *Mette Koustrup Petersen*, som også står for den løbende opdatering af siden. Her vil være ud over de mere generelle oplysninger om Kvinder i Musik og bestyrelsens sammensætning være arrangements-kalender med spændende tips om koncerter, links til vores søsterorganisationer og også kommentarer til aktuelle begivenheder, i det omfang vi mener, der er brug for en kønspolitisk vinkling. Der var enighed på visionsdagen om at bruge tid og kræfter i år på at *indsamle fakta om kvinder i det danske musikliv* ud fra den politiske holdning, at uden solid dokumentation flytter vi ingen brikker i musiklivet! Lige nu arbejder en gruppe med en idé om et brag af en 8. marts aktion næste år, gerne tværkunstnerisk - og så er vi i Kvinder i Musik også blevet ganske provokeret af *KANON'EN*. Kig på den i Mette KPs grafiske fremstilling på www.kvinderimusik.dk - og kom også gerne med dit bud på en alternativ kanon, hvor det er kvinderne, som er synlige! Forslag modtages, gerne begrundede - og vi er også interesserede i at få generelle overvejelser om den nu udgivne kanon. *Hvad kan vi bruge den til? Hvor er kvinderne blevet af? Hvad er det for rollemodeller, vi giver videre til vores børn og børnebørn - er komponister pr. definition fortsat af hankøn? Har der overhovedet været røster fremme fra musikside om fraværet af kvinderne - på linje med debatten om litteraturkanonen?* Vi vil gerne debattere, så send en kommentar via hjemmesiden eller mail til Tove Krag på tkrag@get2net.dk

- - - - -

Koncerter

Søndag den 24. september kl. 20 i Sofies Bad, Sofiegade 15A på Christianshavn spiller Ida Bach Jensen, kontrabas og Birgit Løkke, percussion, egne kompositioner. Entré kr. 60 og der kan købes kaffe, vin og snacks. Sofies Bad ligger ca. 4 min. fra Christians Torv, yderligere information kan fås på 3257 8820 eller klik ind på www.sofiebadet.dk

Det kgl. danske Musikkonservatoriums årlige festival for ny musik *Pulsar* finder sted i dagene 3. - 8. november. Der er gratis adgang til en stor

del af arrangementerne, som foregår både i dag- og aften timerne. Det endelige program findes på DKDMs hjemmeside www.dkdm.dk eller fås ved henvendelse til DKDM, tlf. 3369 22 69.

- - - - -

Kort nyt

23.8 i år fyldte *cembalisten Liselotte Selbiger* 100 år og Inge Bruland tegnede i Politiken et fængslende portræt af "et langt liv for og med musik". Liselotte Selbigers kunstneriske virke ved cembaloet fra årene 1949-1961 foreligger via Inge Brulands indsats dokumenteret på to meget roste cd-udgivelser fra Danacord i 2000 og 2005, hvor tekniker Claus Byrith har overført en række af Liselotte Selbigers pladeindspilninger til moderne teknik, mens Inge Bruland har skrevet den spændende historie om personen bag cembaloet.

Pianisten *Elisabeth Klein*, som døde den 11. oktober 2004 i en alder af 93 år og som var aktiv i sin koncertvirksomhed helt til sin død, blev den 25. oktober 2005 mindet og hædret ved "*Elisabeth Klein Memorial Concert*" på The University of Liverpool, School of Music, hvortil hun var knyttet de seneste år. På programmet stod dels en række af de klaverværker, Elisabeth Klein har opført ved sine mange koncerter, dels to nykomponerede værker, skrevet til hendes minde, hvoraf det ene af hendes søn, komponisten Niels H. Petersen. Dette stykke blev spillet af Elisabeth Kleins barnebarn Andreas Leif Petersen, studerende ved Musikvidenskabeligt Institut i København, som selv fik sin tidligste klaverundervisning af sin farmor.

Nye cd'er.

Hanne Rømer & Marietta Wandall Duo markerede deres 25-års-samarbejds-jubilæum med at udsende en ny cd *Walking with the slow turtle* - deres fjerde duo-cd med egne kompositioner. Læs mere på www.amandamusic.dk og køb cd'en på www.cdjazz.com.

Nyt fra Norden.

Den 28.4.06 fremlagde Komiteen för jämställdhet inom scenkonstområdet sin betænkning "Plats på scen". Komiteen er nedsat af den svenske regering med det kommissorium at analysere scenekunstens områder og fremsætte forslag til "hur et genus- och jämställdhetsperspektiv kan bli en obestrid och påverkande kraft inom scenkonstområdet". Fra musikside har violinisten Anna Lindal, gæsteprofessor ved Musikaliska Akademien i Stockholm, deltaget i udvalgsarbejdet.

Betænkningen, som er et digert værk på 655 sider indeholder en lang række analyser af de eksisterende forhold fulgt op af konkrete forslag og retningslinjer for en mere ligestillet scene-kunst. For, som det bl.a. blev beskrevet i den udsendte pressemeddelelse:

"Inom scenkonstområdet dominerar män fortfarande stort på flera områden... På konstnärliga högskole- utbildningar råder en brist på kunskap om jäm-

ställdhetsarbete hos lärare och ledning... En "kod för jämställdhet" är ett av förslagen, som innebär att vardera könet måste vara representerat med minst 40 procent i produktionerna, såväl på som bakom scenen."

På vores hjemmeside har vi lagt link til betænkningen, som rummer kolossalt meget stof og mange spændende analyser. Vi må se frem til, at den dag kommer, hvor der også her i landet findes den politisk vilje til at analysere scenekunst og musik ud fra et ligestillingsperspektiv (som også omfatter etnisk ligestilling). %-satsen af museernes køb af værker af kvinder sammenholdt med køb af mænd og af kvindelige kunstneres salg til offentlige institutioner i øvrigt er som bekendt allerede på dagsordenen i dansk kulturdebat - og pt. har medierne nu fokus på, hvem der får teaterdirektørstillingerne i Københavns Teaters regi, i og med KTs bestyrelse har udmeldt et ønske om min. 30% kvindelige teaterdirektører. Hvilket igen har sat gang i spørgsmålet om en kvotering. Og i argumentationen for ønsket om kvindelige ansøgere er der netop blevet peget på den svenske betænkning om scenekunsten og på debatten i Sverige, som til en start især har været koncentreret om ligestillingsperspektiv på teatrenes arbejdsgange, valg af forestillinger, valg af skuespillere m.m.

Vi vil i de kommende nyhedsbreve være opmærksomme på, hvilke veje den svenske debat videre tager. Og at musikken overhovedet blev tænkt med ind i et udvalg om scenekunst var i øvrigt et helt konkret resultat af konferencen "Vems röst? Vilken musik?", som blev afholdt på Musikmuseet i Stockholm i 2004. Materialer og artikler om denne kan findes i Kvinder i Musiks nyhedsbrev fra oktober 2004 (elektronisk søgbart på hjemmesiden sammen med øvrige numre af nyhedsbrevet).

- - - - -

Referat af Kvinder i Musiks generalforsamling på Musikvidenskabeligt Institut i København lørdag den 28. januar 2006.

1. Bestyrelsens beretning for 2005.

Ud over Visionsdag 22.1.05 og generalforsamlingen 20.4 har bestyrelsen holdt 3 møder i 2005. Der er udkommet årsskrift for 2004 og 3 nyhedsbreve.

EMP-udvalget har haft 9 møder om projektet "Hyldest til komponisten Else Marie Pade – en banebryder i dansk musikliv". Økonomien bag ser sådan ud, at vi indtil nu fået i alt kr. 155.000 i støtte, nemlig kr. 100.000 fra Kunstrådets Tværkulturelle Pulje og 55.000 fra Københavns Kommune, Kunst og Kultur, men vi er fortsat i gang med at søge penge for at de i alt 5 delprojekter kan føres ud i livet. Første del *Elektricerne* blev realiseret tirsdag den 8. november 2005 i Diamanten. Det blev en stor og intens oplevelse

for de omkring 160 tilhørere i Dronningesalen og såvel Else Marie Pade som de øvrige medvirkende har da også udtrykt stor glæde over arrangementet.

Oversigt over afholdte arrangementer m.m. i 2005
15. januar i Krudttønden: Christina Englund Kvartet

8. marts, på kvindernes internationale kampdag, interviewede Erik Christensen Tove Krag fra bestyrelsen i Lyt til Nyt med udgangspunkt i det beskedne antal kvindelige komponister i dagens Danmark

27. oktober på Silkeborg Kunstmuseum stod Kvinder i Musik som medarrangør af "Japan-aften med Susanne Jørn", hvor der blev opført værker af Birgitte Alsted, som også selv medvirkede

8. november i Diamanten: Elektricer - elektronisk musik komponeret af danske kvindelige komponister med efterfølgende "minikoncert" i atriet, hvor Birgitte Alstedes Sorgsang V lød over højtalerne

Kvinder i Musiks synlighed i øvrigt

Marlene Drøge Nielsen fra bestyrelsen var i efteråret med til at sætte fokus på kvindelige komponister med et debatindlæg i DMT, Dansk Musik Tidsskrift, som blev fulgt op i det næste nummer af bladet. I bestyrelsen bakker vi op om det væsentlige i - når der er tid til at skrive - igen og igen at gå ud i debatten og efterlyse et køns- perspektiv på det etablerede musikliv.

Repræsentation i Københavns Kommunes Musikudvalg.

Vi har været privilegerede ved at Chris Poole, komponist og fløjtenist og samarbejdspartner med Kvinder i Musik i utallige sammenhænge, har siddet i udvalget som repræsentant for de professionelle rytmiske musikere. I sit arbejde i musikudvalget har Chris Poole altid været bevidst om at se "med kønsbriller på" og hun har argumenteret for også at få et kønsperspektiv med ved seneste revision af udvalgets formålsparagraf, som nu lyder: "*Københavns Musik-udvalg betragter mangfoldighed som et aktiv og opfordrer derfor spillestederne til at præsentere koncerter med kvalificerede kunstnere af begge køn på tværs af alder, religion, seksuel orientering og etnisk tilhørsforhold.*" Fra Kvinder i Musik skal lyde en stor tak til Chris Poole for hendes indsats i udvalget, som nu er slut, i og med Chris Poole er fraflyttet Københavns Kommune.

I forbindelse med indstillingen af en ny repræsentant måtte vi gribe ligestillings-loven og henvise til dens ordlyd om lige repræsentation i officielt nedsatte råd og udvalg. Der var nemlig fra de øvrige organisationer enighed om at indstille to mænd til hhv. udvalgs- og suppleantposten, men efter nogen diskussion blev der dog indstillet en kvinde til suppleantposten, som gik til jazzmusikeren Gull-Mai Salling Fries.

Årsskriftet

Inge Bruland orienterede om økonomien bag årsskriftet 2004, det 3. i rækken, som desværre er så dyrt at producere, at vi faktisk ikke har råd til

endnu et nummer, med mindre vi får støtte til udgivelsen. Det blev diskuteret, om vi skal satse på en billigere version, men beslutningen blev at forsøge at skaffe fondspenge. I redaktionen er Lilo Sørensen (ansvarshavende redaktør), Eva Maria Jensen og Inge Bruland.

Beretningen godkendtes herefter.

2. Kassererens beretning

Marie Wärme fremlagde revideret regnskab, som blev godkendt. Og kunne konstatere, at det vil være et plus at blive flere medlemmer.

3. Indkomne forslag

Anne Marie Vang forelagde sin plan om at invitere *Sezen Aksu*, berømt kurdisk sanger og komponist, hertil fra Tyrkiet i efteråret. Der var begejstring og fuld tilslutning til, at Kvinder i Musik går ind som organisation med en indbydelse, idet det vil være en enestående begivenhed, hvis det lykkes at få hende til Danmark. Der var også stemning for at være medarrangør af koncert med præsentation af Mette KP-band i Krudttønden.

4. Valg til bestyrelsen

På valg var Marlene Drøge Nielsen og Mette Koustrup Petersen. Begge blev genvalgt.

5. Valg af suppleanter

Birgitte Alsted og Eva Maria Jensen genvalgte.

6. Valg af 2 revisorer

Gitte Kampp og Kirsten Kjær blev valgt.

7. Eventuelt

er var intet til punkt, eftersom så mange tanker og idéer var blevet diskuteret på det forudgående "visionsmøde" med overskriften "Hvad skal vi med Kvinder i Musik?".

OBS! Girokort til indbetaling af årets medlemsafgift på kr. 225,- for enkeltmedlemmer og kr. 125,- for institutioner (for abonnement på årsskrift og nyhedsbreve) er vedlagt dette nyhedsbrev.

Gironummeret er 01 8031525 Kvinder i Musik

Ønskes nyhedsbrevene tilsendt pr. mail fremover i stedet for i papirudgave, kan du blot sende en mail herom tiltkrag@get2net.dk

Send gerne materiale til nyhedsbrevene til sekretariatsadressen eller pr. e-mail til Tove Krag tkrag@get2net.dk

Deadline for næste nyhedsbrev er 1.11.06.